

bijlage

Datum

Bijlage nummer 1
Horend bij kenmerk DGAN-NB/18143643

Inhoud

1	ONDERWERP AANVRAAG	2
2	PROCEDURE	2
3	WETTELIJK KADER	2
3.1	Relevante artikelen Wet natuurbescherming	2
3.2	Bevoegdheid	2
3.3	Vergunningplicht	3
3.4	De beoordeling van projecten en andere handelingen	3
3.5	Beleid	3
4	INHOUDELIJKE BEOORDELING	4
4.1	Afbakening	4
4.2	Mogelijke effecten en mitigatie	4
4.3	Cumulatie	6
5	CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING	7

1 ONDERWERP AANVRAAG

De Krammersluizen vormen de scheiding tussen het zoete water uit het Volkerak-Zoommeer (VZM) en het zoute water uit de Oosterschelde. Rijkswaterstaat heeft het besluit genomen om het huidige systeem van wateruitwisseling in de duwvaartsluizen te vervangen door het Innovatieve Zoet-Zout Scheidingssysteem (IZZS). Bij dit systeem worden zoet en zout water van elkaar gescheiden door de toepassing van bellenschermen, in combinatie met het spoelen van zoet water, en het sturen op de deur-open-tijden. Uit een in 2014 uitgevoerde pilot is gebleken dat een IZZS bij de Krammersluizen uitvoerbaar en voldoende effectief is. De voordelen van het IZZS zijn een halvering van het energieverbruik, verkorting van het schutproces en besparing op kosten voor beheer en onderhoud.

De aangevraagde activiteit kan tot effecten leiden op de beschermde natuurwaarden het Natura 2000-gebieden Krammer-Volkerak, Oosterschelde en Grevelingen.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteit wordt korthedshalve verwezen naar de aanvraag.

2 PROCEDURE

Op 6 maart 2018 (uw kenmerk: RWS-2018/7741) ontving ik uw aanvraag. Met mijn e-mail van 7 maart 2018 heb ik de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

3 WETTELIJK KADER

3.1 Relevante artikelen Wet natuurbescherming

In relatie tot het betrokken Natura 2000-gebied zijn in deze relevant de artikelen 2.7, lid 2, jo 1.3, lid 5 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en 2.8, lid 1, artikel 2.9, lid 5 tot en met 8 van de Wnb, artikel 2.7, lid 1, sub b, 2.12, Besluit natuurbescherming (hierna: het Bnb).

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

3.2 Bevoegdheid

De voorgenomen activiteit valt onder artikel 1.3, lid 1, onder a, sub 2, van het Bnb, luidend:

primaire waterkeringen als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Waterwet, voor zover deze in beheer zijn bij het Rijk;

alsmede onder artikel 1.3, lid 1, onder c, van het Bnb, luidend:

het treffen van maatregelen en voorzieningen die nodig zijn met het oog op de ontwikkeling, werking en bescherming van hoofdwateren als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van het Waterbesluit;

Op grond van artikel 1.3, lid 5, van de Wnb, de artikelen 1.2 en 1.3 van het Bnb en het Besluit mandaat, volmacht en machtiging voor LNV 2017 (Staatscourant 15

november 2017, nr. 65924), in samenhang met het Besluit ondermandaat, volmacht en machtiging voor het directoraat-generaal voor Agro en Natuur van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2017 (Staatscourant 22 november 2017, nr. 67554), zijn de (plaatsvervangend) directeur van de directie Natuur en Biodiversiteit van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, alsmede het MT-lid van de genoemde directie wiens werkterrein het betreft, namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gemachtigd inzake de besluitvorming over vergunningaanvragen op grond van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb.

3.3 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteit kan mogelijk de kwaliteit doen verslechteren van of een significant verstorend effect hebben op de in hoofdstuk 4 genoemde beschermde natuurwaarden.

3.4 De beoordeling van projecten en andere handelingen

3.4.1. Project met mogelijk significante gevolgen

De door u voorgenomen activiteit is een project in de zin van artikel 2.7, lid 2 van de Wnb dat, afzonderlijk of in cumulatie met andere plannen of projecten kan leiden tot significante gevolgen (gevaar) voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Het betreft de uitvoering van bouwwerken of de totstandbrenging van andere installaties of (materiële) werken en andere (materiële) ingrepen in het natuurlijke milieu of landschap, inclusief de ingrepen voor de ontginning van bodemschatten. De door u voorgenomen activiteiten zijn te beschouwen als één project omdat zij onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

3.4.2. Passende beoordeling

Voor een project dat, afzonderlijk of in cumulatie kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen, kan alleen een vergunning verleend worden als een passende beoordeling (hierna: PB) gemaakt is door de aanvrager, rekening houdend met instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De bij de aanvraag gevoegde PB biedt de grondslag voor de (nadere) vaststelling van de aard en omvang van de gevolgen (mede gelet op de eventuele cumulatie van gevolgen) en de wijze waarop in mitigatie is voorzien. In de PB zijn de effecten getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen uit het aanwijzingsbesluit betreffende Natura 2000-gebieden Krammer-Volkerak, Oosterschelde en Grevelingen. Een PB is niet vereist wanneer sprake is van een project dat direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied. Een PB is evenmin vereist wanneer sprake is van de herhaling of voortzetting van een plan of project waarvoor al eerder een passende beoordeling is gemaakt en wanneer een nieuwe PB geen nieuwe inzichten kan opleveren.

De gevraagde vergunning kan slechts verleend worden, indien ik mij ervan heb kunnen verzekeren dat de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied niet aangetast zullen worden. In het onderstaande volgt mijn beoordeling van de effectenanalyse zoals neergelegd in de PB.

4 INHOUDELIJKE BEOORDELING

4.1 Afbakening

Gebied

De voorgenomen activiteit vindt plaats in relatie tot de Natura 2000-gebieden Krammer-Volkerak, Oosterschelde en Grevelingen.

Gevolgen

Ten behoeve van de beoordeling van de gevolgen is geïnventariseerd welke in redelijkheid denkbare typen gevolgen onderzocht moeten worden. Dit betreft:

Tijdens de aanlegfase

- Verstoring van zwartkopmeeuw, kleine mantelmeeuw en noordse woelmuis door geluid.

Tijdens de gebruiksfase:

- Verslechtering van de kwaliteit van het habitatype Grote baaien, alsmede leefgebied van bodemfauna-etende broed- en niet-broedvogels door een hogere nutriëntenbelasting.
- Verslechtering van de kwaliteit van de habitattypen Grote baaien en Slijkgrasvelden, alsmede leefgebied van bodemfauna etende broed- en niet-broedvogels door verlaging van het zoutgehalte van het water.

Naar mijn oordeel zijn andere effecten in de passende beoordeling afdoende onderbouwd uitgesloten.

De diverse beschermde waarden en de relevante instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Natura 2000-gebied staan vermeld op www.rijksoverheid.nl/Inv ('Onderwerpen' > 'Natuur en Biodiversiteit' > 'Natura 2000').

Conclusie afbakening

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied en het bepalen van de gevolgen voor natuurwaarden die door de aangevraagde activiteit beïnvloed kunnen worden, in de PB op een juiste wijze heeft plaatsgevonden.

4.2 Mogelijke effecten en mitigatie

4.2.1 Effecten door geluidsverstoring tijdens de aanlegfase

Tijdens de aanlegfase kan, vooral door het geluid van de werkzaamheden voor het inbouwen van de rinketten in de sluisdeuren, het broedgebied van de zwartkopmeeuw en kleine mantelmeeuw op het schiereiland en het leefgebied van de noordse woelmuis op het sluseiland worden verstoord. Effecten kunnen worden voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen, zoals het gebruik van geluidsarme apparatuur en het plaatsen van geluidsschermen, zodanig dat aan de meest nabijgelegen rand van het broedgebied het geluidsniveau niet hoger is dan 47 dB(A) en het piekgeluid aan de rand van het leefgebied van de noordse woelmuis niet hoger is dan 75 dB(A). Omdat in de

passende beoordeling geen keuze is gemaakt ten aanzien van de toe te passen mitigerende maatregelen, zijn de maximum toegestane geluidsniveaus vastgelegd in de voorschriften van de vergunning.

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen is uit te sluiten. Er is geen sprake van verslechtering van leefgebied in het betreffende Natura 2000-gebied en ook geen verstoring van de soorten.

4.2.2 Effecten tijdens de gebruiksfase

Door de andere manier van het scheiden van zoet en zout water in het spui- en sluiscomplex komt er meer en voedselrijker zoet water in de noordelijke tak van de Oosterschelde. Dit kan leiden tot negatieve effecten op de habitattypen Grote baaien, Slijkgrasvelden en het leefgebied van bodemfauna etende broed- en niet-broedvogels met een instandhoudingsdoel in de Oosterschelde of de Grevelingen, met name steltlopers. Deze effecten kunnen naar verwachting worden voorkomen door het spoel- en spui-beheer te starten op basis van de volgende uitgangspunten c.q. signaleringswaarden, zoals in de passende beoordeling aangegeven:

- De afvoer van zoet water vindt zoveel als mogelijk plaats via de Voorhaven.
- De hoeveelheid zoet water naar het Slaak wordt zo veel als mogelijk beperkt.
- Het vismigratie- en spui-middel alleen in het winterhalfjaar (15 september - 15 maart) gebruiken om te spuien.
- Het debiet naar de Oosterschelde bedraagt in het zomerhalfjaar (15 maart - 15 september) niet meer dan 9 m³/s
- Gedurende het gehele jaar mag in de Oosterschelde het zoutgehalte van 20 psu niet worden onderschreden.
- In het zomerhalfjaar (15 maart - 15 september) mag in de Oosterschelde het zoutgehalte van 25 psu niet worden onderschreden.

Deze verwachting is gebaseerd op modelberekeningen en bevat daardoor nog enige onzekerheden, met name ten aanzien van de mogelijk voorkomende zoutgehalten. Mogelijk kan er meer zoet water worden gespuid dan nu wordt voorzien, zonder dat dit tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen zal leiden. Vanuit het oogpunt van flexibiliteit in het toekomstig spui- en spoelbeheer is het gewenst dat een mogelijke extra spui-capaciteit kan worden benut. Om deze reden zal er een monitoringprogramma worden uitgevoerd en wordt er een beslissingsondersteunend systeem (BOS) ontwikkeld voor de optimalisatie van het spui- en spoelbeheer. Indien uit de monitoring en het BOS blijkt dat er toch ongewenste effecten (kunnen) optreden zal het spoel- en spui-beheer worden aangepast om dit te voorkomen ('hand aan de kraan-principe').

Ter borging van de conclusies van de passende beoordeling heb ik de uitgangspunten voor het geoptimaliseerd spoel- en spui-beheer, alsmede het monitoringprogramma en 'hand aan de kraan-principe', opgenomen in de voorschriften van de vergunning.

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen is uit te sluiten. Er is geen sprake van verslechtering van natuurlijk habitat, geen sprake van

verslechtering van leefgebieden in het betreffende Natura 2000-gebied en ook geen verstoring van de soorten.

4.2.3 Monitoring en het spoel- en spui-beheer

In paragraaf 8.3 van de passende beoordeling is de opzet voor het voorgenomen monitoringprogramma aangegeven. Inhoudelijk worden naar mijn mening de juiste te onderzoeken onderwerpen aangegeven. Wat echter nog ontbreekt is het volgende:

- Specifieke registratie van het effect van een mogelijk incidentele extreme afvoer van zoetwater in het zomerhalfjaar.
- Het concreet aangeven wanneer en in welke situaties monitoringresultaten dienen te leiden tot aanpassing van het spoel- en spui-beheer en de wijze waarop dat gebeurt (uitwerking van het 'hand aan de kraan-principe').

Ter borging van de conclusies van de passende beoordeling met betrekking tot de effecten tijdens de gebruiksfase, zoals hierboven in paragraaf 4.2.2 aangegeven, heb ik in de vergunning het voorschrift opgenomen dat het 'hand aan de kraan-principe' vooraf ter goedkeuring aan het bevoegd gezag moet worden voorgelegd.

4.2.4 Stikstofdepositie

Op 13 januari 2017 is, ten behoeve van het opstellen van de passende beoordeling, een berekening (met kenmerk RXZ1LgPKYiUg) uitgevoerd met AERIUS Calculator. Omdat er eind 2017 wijzigingen/aanvullingen hebben plaatsgevonden aan de Aeries-database heb ik op 9 maart 2018 in Aeries Calculator een herberekening van de ingediende originele berekening uitgevoerd (nieuw kenmerk S5qAuQ7AQLjA).

Op 17 maart 2017 is voor het gebied Krammer-Volkerak de grenswaarde verlaagd van 1,0 mol/ha/jr naar 0,05 mol/ha/jr. Dit betekent dat er, in tegenstelling tot hetgeen in de passende beoordeling is geformuleerd, met betrekking tot stikstof sprake is van een Wnb-vergunningplicht. Uit de herberekening blijkt tevens dat er ontwikkelruimte voor het project benodigd is.

Bij controle in AERIUS Register is gebleken dat er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is. Met het PAS-programma, de gebiedsanalyse, de berekening met AERIUS Calculator en de registratie en afboeking in AERIUS Register acht ik de stikstofdepositie als gevolg van deze activiteit voldoende passend beoordeeld. Ik deel de voor dit project benodigde ontwikkelingsruimte toe. (Zie hiervoor de bijlage uit Aeries Register bij dit besluit is gevoegd.)

Cumulatie

Bij vergunningverlening voor een project dient een beoordeling plaats te vinden van de cumulatieve gevolgen indien het project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen, significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied. Vergunning kan alleen verleend worden als het project afzonderlijk of in combinatie met andere projecten geen significante gevolgen heeft.

Ik heb hiervoor reeds geconcludeerd dat de uitvoering van de voorgenomen activiteit zelfstandig beschouwd, niet kan leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het betreffende Natura 2000-gebied of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het betreffende gebied is aangewezen.

Ik concludeer dat in de aangeleverde PB een volledige en juiste cumulatie-toetsing is uitgevoerd.

5 CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING

Met de door u uitgevoerde PB als bedoeld in artikel 2.8, lid 1, van de Wnb, en de daarbij behorende rapportages en documenten, is de zekerheid verkregen dat met het uitvoeren van de aangevraagde activiteit, rekening houdend met de relevante instandhoudingsdoelstellingen en met inachtneming van de in de vergunning opgenomen voorschriften, waaronder mitigerende maatregelen, geen aantasting zal optreden van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Krammer-Volkerak, Oosterschelde en Grevelingen.

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.